

Szakmai visszatekintés a kartográfiában

Klinghammer István 2005. február 15-én elhangzott akadémiai székfoglaló előadásában megállapítja, hogy

„az ismeretek történeti fejlődésének figyelmen kívül hagyása, azaz a szakmai visszatekintés hiánya, megengedhetetlenül szegényíti a szaktudós ismeretvilágát. Hiszen sokszor időben távolibb megfigyelések és elméletek azok, amelyek forradalmian új tudományfejlődés csiráját alkothatják. Ezeket a megfigyeléseket és elméleteket saját koruk mellőzte, kuriózumként kezelte, mivel nem illettek bele az ismeretek adott rendszerébe. Más tények iránt pedig nem volt igény

egy adott időpontban, ezért maradhattak visszhang nélkül.”

Illusztrációképp ehhez egyebek között a következőket fűzi egy lábjegyzetben:

„Hiába bizonyította Eratoszthenész több mint kétezer évvel ez előtt a Föld gömbölyűségét, a Földet mindenki, aki rajta járt, lokálisan síknak, laposnak találta. Mondhatni, hogy a természettudomány tapasztalaton és gondolati munkán alapuló gömbölyű világgépe a laikusok közvetlen tapasztalatán nyugvó »hiszem amit látok« lapos világgépével állt szemben. Így

ezt a felfedezést legfeljebb elegáns szellemi mutatványként értékelte néhány szakmabeli, de mérhető társadalmi szintű világgépváltozást nem váltott ki. Vasco de Gama és Kolumbusz földkörüli útjai már nemcsak direkt úton igazolták a Föld gömbölyűségét, de igencsak érzékelhető módon zavarták meg a társadalom világgépét is. [...]”

Klinghammer István:

„A térképészet tudománya”

2. old. és az ott található

2. jegyzet, 1.

<http://www.mta.hu/fileadmin/szekfoglalok/000877.pdf>

(2006. november 20-ai állapot)

A jegyzetből idézett szakaszban található hibák magyarázattal indokolt felsorolását

2007. február 1-jéig várjuk

a *BUKSZ* <buksz@c3.hu> e-levelcímére.

A legtöbb hibát felsoroló megfejtők között egyéves *BUKSZ* előfizetést sorsolunk ki.